

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa A. N.
przeciwko R. K. i Ł. K.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 lipca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego Ł. K.
oraz skargi kasacyjnej pozwanego R. K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 12 czerwca 2019 r., sygn. akt [...],

**1. odmawia przyjęcia do rozpoznania skarg kasacyjnych obu
pозwanych;**

**2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...]
na rzecz adwokata N.S. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta)
złotych, obejmującą należną stawkę podatku od towarów i usług,
tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z
urzędu pozwanemu R. K. w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 20 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w K. ustalił, że pełnomocnictwo notarialne z 17 grudnia 2013 r. udzielone przez powoda pozwanemu R. K. przed notariuszem A. C., prowadzącym Kancelarię Notarialną w K. przy ul. W. [...], rep. A nr [...], jest nieważne, ustalił, że umowa sprzedaży

udziału ½ w prawie własności nieruchomości położonej w K., obręb [...], utworzonej z działki nr [...] o pow. 0,1217 ha, zabudowanej budynkiem mieszkalnym przy ul. [...], objętej księgą wieczystą kw nr [...], zawarta przez powoda A. N. działającego przez pełnomocnika R. K. oraz pozwanego Ł. K. przed notariuszem A. C., prowadzącym Kancelarię Notarialną w K. przy ul. W. [...], rep. A nr [...], jest nieważna.

Wyrokiem z 12 czerwca 2019 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelacje pozwanych.

W skardze kasacyjnej pozwany Ł. K. jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W ocenie pozwanego, skarga jest oczywiście uzasadniona z uwagi na podniesione zarzuty naruszenia przepisów postępowania, tj.: art. 233 k.p.c., art. 378 § 1 k.p.c., art. 381 k.p.c., art. 6 § 2 k.p.c. w zw. z art. 207 § 6 k.p.c.

W skardze kasacyjnej pozwany R. K. jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W ocenie pozwanego, skarga jest oczywiście uzasadniona z uwagi na podniesione zarzuty naruszenia przepisów postępowania, tj.: art. 233 §1 k.p.c., art. 378 § 1 k.p.c., art. 6 § 2 k.p.c. w zw. z art. 207 § 6 k.p.c., art. 217 § 1 k.p.c., art. 227 k.p.c., 232 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu

dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższe przesłanki nie zostały przez pozwanych wykazane.

Wywody, zawarte w uzasadnieniach wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzały się do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś wykazania, że przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia popełniono uchybienia w zakresie stosowania prawa, które miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom. Wymaganej w ramach badania przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. argumentacji nie stanowi samo postawienie zarzutu oczywistego naruszenia, a sformułowanie takiego zarzutu nie prowadzi jeszcze do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W skargach kasacyjnych nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł

w sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy. Uzasadnienia stanowią w istocie polemikę z ustaleniami faktycznymi i oceną prawną Sądu drugiej instancji oraz próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skarg kasacyjnych, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono – mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19 – na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).